

"סוד החשמל"

לחבר בין תורת הנגלה לתורת הנסתר

ד"ר מתוך סדרת הספרים

גליון פרשת יתרו ה' אלפים תשע"א "תעוררו את האהבה עד שתחפץ", [מותר לצלם לזיכוי הרבים]

נעשה ונשמע

שלהם, לה', וקבלו על תורה ללא תענוג, זכו לכתר תורה, המרמז על טעמי תורה, שממנו מתענגים את התענוג הגדול מהתורה. (בביאור זה סייעני הרה"ג ר' יחיאל פליסקין שליט"א).

מצינו במדרש (ילקוט פ' יתרו רעז) **אמר רבי אלעזר בשעה שהקדימו ישראל נעשה ונשמע, יצאה בת קול ואמרה להם, בני מי גלה לכם רז זה שמלאכי השרת משתמשין בו, דכתיב "ברכו ה' מלאכיו, גברי כח, עשי דברו, לשמע בקול דברו", גרישא עשי, והדר לשמע. ומבאר לפי דברינו היות שהמלאך אינו עושה לשם תענוג או קבלת שכר, וכן ישראל אמרו נעשה בתחלה ללא תענוג כמו עבד. וכן מובא ב'אבן עזרא' (תהלים קג על הכתוב ה"ל) המלאכים אינם כבני אדם שיקוו מהשם שכר בעשותם דברו. וכן הפתוב (שמות כד, ז) "כל אשר דבר הוי"ה נעשה ונשמע" בגימטריא הפתוב "גברי כח עשי דברו לשמע בקול דברו".**

מצינו בזהר (הקדמה א:) **"נעשה אדם" שהיה עתיד להקדים עשיה לשמיעה, שכתוב פאן נעשה אדם וכתוב שם נעשה ונשמע.** נראה דהזהר מרמז לדברינו שכל תכלית בריאת האדם בעולם הזה היתה **נעשה אדם** בבחינת **נעשה ונשמע**, שקדם יעבד את ה' ללא תענוג, ואחר כך יזכה לעבד מתוך תענוג.

מצינו בגמ' (שבת פח.) א"ר חמא בר' חנינא מאי דכתיב "כתפוח בעצי היצר" למה נמשלו ישראל לתפוח, לומר לך מה תפוח פרו קודם לעליו, אף ישראל הקדימו נעשה ונשמע. נראה לבאר לפי דברינו שהפרי הוא כנגד נעשה, שיש בו תענוג, דבפרי יש הנאה, והעלים כנגד נשמע מצוות לא תעשה, שאין בהם תענוג, דהעלים הם רק שמירה על הפרי, ואף על פי שבלי העלים אין שמירה לפרי, והם נצרכים לפרי, אבל התענוג הוא מהפרי עצמו ולא מהעלים. וכן מצוות לא תעשה הן שמירה, כדי שיוכל להתענג על ה' במצוות עשה. וזה הדמיון בגמ' בין פרי ועליו לנעשה ונשמע. וכן מצינו בזהר (אמור צב:) **"ושמרתם מצותי ועשיתם אתם וגו'".** כל מצוות התורה הם בשני אפנים שהם אחד, זכור, שמור, זכור לזכר, שמור לנקבה, ושמרתם זה שמור, ועשיתם זה זכור, שהכל סוד אחד, מצוות התורה אלו הן שש מאות ושלש עשרה מצוות שהן הכלל של זכר ונקבה והכל סוד אחד. רואים שהזהר לומד על מצוות לא תעשה את ענין השמירה "שמור". וכן מצינו בזהר (תיקונים נא:) **"נעשה לי מטעמים כפאשר אהבתי" ממצות עשה.** רואים שהזהר למד שענין התענוג והמטעמים בא ממצות עשה.

מובא בספר 'בית הלוי' (פ' משפטים) על הגמ' בשבת דרש ר' סימאי בשעה שהקדימו ישראל נעשה ונשמע ירדו ס' רבוא מלאכי השרת וקשרו ב' כתרים וכו'. שלכאורה מה המעלה שהקדימו נעשה ונשמע. הרי בודאי צריכים לשמע כדי לדעת מה לעשות, ועל כרחך פונתם היתה נעשה לאחר שנשמע, ואם כן מה הגדלות שזכו לב' כתרים. נראה לפרש, **דנעשה הפונה למצות עשה, ונשמע הפונה למצות לא תעשה, שנשמע מה לא לעשות.** דמצינו בזהר (תיקונים קכב.) ששמיעה שייכת לצד השמאל, וכל ענין הלא תעשה שייך לצד השמאל. ובאמת הסדר הוא קדם סור מרע, ואחר כך עשה טוב. והגדלות של כלל ישראל היתה שהספימו לעשות מצוות עשה קדם שידעו את כל הלא תעשה, שהוא ההפך מהסדר הרגיל. וכן מרמז ב'מדרש הנעלם' (פ' אחרי) **נעשה ונשמע, נעשה במעשים טובים ונשמע בתורה.** ורואים שנעשה מרמז על מצות עשה, ונשמע מרמז על למוד התורה שמלמדת גם מה לא לעשות.

וביתר באור נראה לבאר הטעם שצריך קדם סור מרע ואחר כך עשה טוב, דמובא בזהר (וישלה קע:) **רמ"ח מצוות עשה כנגד רמ"ח איברים ושס"ה לא תעשה כנגד שס"ה גידים,** וכשאדם סר מרע לגמרי הוא זוכה לשס"ה גידים, שמוליכים את הדם, שהוא הנפש, דהינו שזוכה לנפש בריאה לעבודת הש"ת, דבזכות שהוא סר מרע מדה כנגד מדה מסירים מעליו את כל הרעות שבועלם, ואז כשמקים את הרמ"ח מצוות עשה זוכה להתענג על ה' ברמ"ח איבריו, על ידי רמ"ח מצוות עשה. וכן מובא ב'לק"ת (בלק ע:) **הלא תעשה הם לבער הרע, שלא יהיו שום לכלוך, וטנוף, חס ושלום, והמצוות עשה, הם על דרך משל, תקון וסדור גלים נאים** (ע' בזוהר שמות כה. ששס"ה גידים הם בסוד רפואה, וע' ב'לק"ת האזינו עב: ובתורה אור אסתר צה:). ולכן הסדר הוא קדם סור מרע, ואחר כך עשה טוב, כדי שהעשה טוב יהיה בתענוג, שזה רצון ה' שיתענוגו על ה', ומדיק בפתוב (תהלים לו) **"סור מרע ועשה טוב ושכן לעולם"** דמי שעושה בסדר הזה קדם סור מרע ואחר כך עשה טוב זוכה ל"ושכן לעולם", השראת השכינה והתענגות על ה'. וזאת היתה הגדלות של כלל ישראל שהקדימו נעשה המרמז על מצות עשה, לנשמע המרמז על מצות לא תעשה, שהספימו לעשות מצות עשה אף על פי שעדין לא ידעו את כל המצוות לא תעשה, ועדין העבודה היתה בלי תענוג.

ולכן זכו לב' כתרים, דכתיב הוא בחינת תענוג ורצון, שמעל החכמה, דתענוג מוביל את רצון האדם, והרצון מוביל את המוחין. ובזכות שכלל ישראל מסרו את התענוג והרצון, שהוא הפתור

מוֹבָא בַּלְק"ת (מטות פג:.) על הפתוב "זְכַרְתִּי לְךָ חֶסֶד וְעִוְרֶיךָ, אֲהַבֵּת כְּלוּלֹתֶיךָ לְכַתֵּךְ אַחֲרֵי בַמִּדְבָּר" שֶׁבְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר הָיוּ בְּבַחֲיִינַת "נְעוּרֶיךָ", הַמְרַמֵּז עַל נַעַר צָעִיר בְּתַחֲלַת הָעֲבוּדָה שֶׁעָדִין אֵין לוֹ תַעֲנוּג בְּעֲבוּדַת הַשִּׁי"ת, וְלָכֵן כְּתוּב "לְכַתֵּךְ אַחֲרֵי בַמִּדְבָּר" בְּבַחֲיִינַת "אַחֲרֵי" וְאַחֲרָיִם, שֶׁהַיָּצֵר הִרְע בְּתַקְפוֹ, וּבְבַחֲיִינַת "מִדְבָּר" וְשִׁמְמוֹן, לֹא תַעֲנוּג. וְרוֹאִים שֶׁכָּלל יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר קִבְּלוּ עֲלֵיהֶם עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם גַּם בְּלִי תַעֲנוּג.

וְכֵן נִרְאָה לִישָׁב קוּשִׁיַּת ה'תּוֹסְפוֹת' (שבת פח. בד"ה כפה) מְדוּעַ כִּפֶּה הַקֶּב"ה הֵר כְּגִיגִית הָרִי כִּכְר אִמְרוּ נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע. דַּעֲנִין כְּפִיַּת הֵר כְּגִיגִית הוּא שֶׁכָּלל יִשְׂרָאֵל נִהְיָ בְּגֵדֵר מִכְרַח לְקַבֵּל הַתּוֹרָה, וְכַדִּי לְהִיּוֹת מִכְרַח בִּירְאֵת הָרוּמְמוֹת, צָרִיךְ שִׁירְגִישׁוֹ אֶת הַתַּעֲנוּג הַגָּדוֹל שִׁישׁ בְּתוֹרָה, וּמִמִּילָא יִמָּאָסוּ בְּתַעֲנוּגֵי עוֹלָם הַזֶּה וּיקְבְּלוּ אֶת הַתּוֹרָה בְּשִׁלְמוֹת, וְכִשְׁאִמְרוּ נַעֲשֶׂה וְנִשְׁמַע, זֶה הָיָה עָדִין לֹא תַעֲנוּג כְּדָלְעִיל, וְהָיָה בַּמִּדְרָגָה שֶׁל יְרֵאת הַעֲנֵשׁ, וְעָדִין לֹא הִגִּיעוּ לְמִדְרַגַּת מִכְרַח מִירְאֵת הָרוּמְמוֹת, וְלָכֵן כִּפֶּה עֲלֵיהֶם הֵר כְּגִיגִית דֶּהֱר מְרַמֵּז עַל הַמִּדְרָגָה הַגְּבוּהָה כְּהֵר, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תהלים כד) "מִי יַעֲלֶה בְּהַר ה'" שֶׁבָּה מִתַּעֲנָנִים עַל ה', וְבָה נִהְיָ בַּמִּדְרַגַּת מִכְרַח, מִירְאֵת הָרוּמְמוֹת, שֶׁהַשֶּׁכֶל מִכְרִיחַ לְקַבֵּל הַתּוֹרָה, כִּי הִיא חַיִּינוּ וְאַרְךְ יַמֵּינוּ וְהִיא הַתַּעֲנוּג הָאֲמִתִּי שֶׁבִּשְׂבִילוֹ הָאָדָם נִבְרָא.

וְכֵן מוֹבָא בַּלְק"ת (ראה כב.) וְעָנִין כִּפֶּה עֲלֵיהֶם הֵר כְּגִיגִית, שֶׁהוּא בַּחֲיִינַת וְיַמֵּינוּ תַחֲבָקְנִי, דִּהְיָנוּ הַתְּגִלוֹת אֲהַבֶּה הַעֲלִיּוֹנָה לְיִשְׂרָאֵל, וְעַל יְדֵי זֶה מִמִּילָא נִתְעוֹרַר הָאֲהַבָּה, גַּם כֵּן בְּנִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל, כְּפִיַּת הַפְּנִיָּם לְפָנִים, עַד שֶׁבָּא לְכָלּוֹת הַנֶּפֶשׁ. וְכֵן מִשְׁמַע מִרְש"י עַל הַפְּתוּב (דברים לב, ו) "יִסְבְּבֶנְהוּ יְבוֹנְנֶהוּ יַצְרִנְהוּ כְּאִישׁוֹן עֵינָיו" "יִסְבְּבֶנְהוּ" סִבְבָּם וְהַקִּיפָם בְּעֵנָיִם, וְסִבְבָּם בְּדִגְלִים, וְסִבְבָּן בְּתַחֲתִית הָהָר שֶׁכִּפְּהוּ עֲלֵיהֶם כְּגִיגִית. רוֹאִים שֶׁרְש"י לְמַד אֶת עָנִין כְּפִיַּת הָהָר בְּדֶרֶךְ הָאֲהַבָּה, כְּמוֹ הַעֲנָנִים וְהַדְּגָלִים שֶׁסָּמְלוּ אֶת הָאֲהַבָּה שֶׁל הַקֶּב"ה לְיִשְׂרָאֵל.

בַּמִּאֲמָר הַמְסוּגָר נִרְאָה לְבָאָר הַפְּתוּב (דברים לב, ו) "וַיַּמַּת בְּהָר אֲשֶׁר אַתָּה עֹלָה שָׁמָּה וְהָאֶסּוֹף אֶל עַמִּיךָ כְּאֲשֶׁר מַת אֲהָרֹן אֲחִיךָ בְּהָר הָהָר וַיֹּאסֹף אֶל עַמִּיר" לְרַמֵּז שֶׁמֹּשֶׁה וְאַהֲרֹן מִתּוֹ בַּמִּדְרַגַּת הָהָר, שֶׁהִיא מִדְרַגַּת הַדְּבָקוּת בַּה', וְזֶהוּ עָנִין מִיתַת הַנְּשִׁיקָה שֶׁהִיְתָה לָהֶם, שֶׁעָלוּ בְּהָר ה' בַּמִּדְרָגָה גְבוּהָה כָּל כֵּן עַד שֶׁהִבִּיאָה אוֹתָם לְמִיתָה כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (שמות לג, כ) כִּי לֹא יִרְאֵנִי הָאָדָם וְחִי". וְכֵן מְצִינוּ בְּזֶהֱר (יתרו טו:) "וְהִלְכוּ עִמָּי רַבִּים וְאָמְרוּ לָכוּ וְנַעֲלֶה אֵל הָהָר ה'" כֹּל אֲלִילֵי הָעוֹלָם יֵשׁ לָהֶם יְרִידָה וְהַקֶּב"ה מִי שֶׁנִּדְבַק בּוֹ יֵשׁ בּוֹ עֲלֵיָה. וְרוֹאִים שֶׁהֵר ה' מְרַמֵּז עַל עֲלֵיָה בַּמִּדְרַגוֹת בְּעֲבוּדַת הַשִּׁי"ת.

מְצִינוּ בְּזֶהֱר (בהר קח.) "בּוֹא וּרְאֵה עֲבָדִים פְּטוּרִים מֵעַל מַלְכוּת שְׁלַמְעֵלָה, וְעַל כֵּן פְּטוּרִים מִן הַמְצוּוֹת. צָרִיךְ לוֹ לָבוֹן אֹדָה מֵאֵד לְכֹל מִי שִׁישְׁלַח לִי הוֹסְפוֹת עַל מֵאֲמַר זֶה לְזִיכּוּי הַרְבִּים נִיתָן לְהַזְמִין אֶת הַמַּהְדוּרָה הַחֲדָשָׁה שֶׁל סִפְר 'סוּד הַחֲשֵׁמֶל' (5 כִּרְכִּים) בַּמְחִיר 100 ₪ בְּלִבְד. נִיתָן לְשַׁלֵּם בְּצַקִּים עַד 3 חֳדָשִׁים נָא לְהַשְׁאִיר הוֹדְעָה בְּתַא קוּלִי 0573109982. אוּ בַּפֶּקֶס 0737254480. אוּ בְּמֵייל fish@neto.net.il

מוֹבָא בַּשֵּׁם הַגְּבִי"א שֶׁנַּעֲשֶׂה מְרַמֵּז עַל עֲשׂוֹ שֶׁהוּא מְלִשׁוֹן עֲשִׂיָה, וְנִשְׁמַע מְרַמֵּז עַל יִשְׁמַעֲאֵל שֶׁהוּא מְלִשׁוֹן שְׁמִיעָה, וּמִבְּאָר לְדַבְּרֵינוּ דְנַעֲשֶׂה הַמְרַמֵּז עַל מַצּוֹת עֲשֶׂה, הוּא בְּבַחֲיִינַת יְמִין דְקַדְשָׁה שְׁנִלְחָם בְּשִׁמְאֵל דְקַלְפָּה שֶׁל עֲשׂוֹ, וְנִשְׁמַע הַמְרַמֵּז עַל מַצּוֹת לֹא תַעֲשֶׂה, הוּא בְּבַחֲיִינַת שִׁמְאֵל דְקַדְשָׁה שְׁנִלְחָם בְּיַמִּין דְקַלְפָּה שֶׁל יִשְׁמַעֲאֵל, כְּפִי שֶׁבְּאַרְנוּ בְּמֵאֲמַר 'כַּח הָאֲחָדוֹת' שֶׁהֵימִין דְקַדְשָׁה נִלְחָם בְּשִׁמְאֵל דְקַלְפָּה וּשְׁמֵאל דְקַדְשָׁה נִלְחָם בְּיַמִּין דְקַלְפָּה.

אודה מאד לכל מי שישלח לי הוספות על מאמר זה לזיכוי הרבים
ניתן להזמין את המהדורה החדשה של ספר 'סוד החשמל' (5 כרכים) במחיר 100 ₪ בלבד. ניתן לשלם בצ'קים עד 3 חודשים נא להשאיר הודעה בתא קולי 0573109982.
או בפקס 0737254480. או במייל fish@neto.net.il
המעוניינים לקבל בדואר אלקטרוני את מאמר צניעות האישה עם הוספות חדשות [סוד חיי האישיות לאור הקבלה לנשואים בלבד], או את הגליון החודשי, ישלחו בקשה לכתובת המייל.